

Sundhedsregler som gælder ved deltagelse i dyrskuer i Danmark

For at undgå smittespredning gælder en række regler for deltagelse på dyrskuer. Reglerne skal beskytte sunde dyr og besætninger mod smitte fra dyr eller besætninger med sygdomme.

Sundhedsreglerne er lavet for at undgå smittespredning, så smittefrie dyr eller besætninger beskyttes mod smitte fra dyr eller besætninger, der har sygdomme.

Reglerne er lavet i samarbejde mellem Landsskuet, Viking Danmark og SEGES Kvæg. Øvrige dyrskuer opfordres til at følge de samme regler.

Der er en risiko for spredning af smitte ved at udstille dyr på dyrskuer. Alle har et medansvar for at mindske denne risiko.

Forhold vedrørende smittebegrænsning på dyrskuet

Alle har et ansvar for at begrænse smitte mellem dyrene på dyrskuet.

1. Ved vask af dyrene anbefales det ikke at anvende højtryksrensere
2. Undgå så vidt muligt kontakt med dyr fra andre besætninger
3. Undgå at stresse dyrene
4. Foder skal opbevares forsvarligt og ikke mindst adskilt fra gødning

Brug sund fornuft: Tænk hele tiden på om det, du er i gang med, kan øge smitterisikoen!

Særligt for børnedyrskue

Der kan deltage kaniner og fjerkræ i børnedyrskue uden særlige krav til vaccination og mærkning, hvis børnedyrskuet bliver afholdt på et område fuldstændig adskilt fra hovedskuets afdelinger for disse arter. Hvis man ønsker at anvende denne mulighed for fjerkræ bør Fødevarestyrelsen kontaktes først.

Læs sundhedsreglerne for:

[KVÆG](#)
[FÅR OG GEDER](#)
[HESTE](#)
[KANINER](#)
[FJERKRÆ](#)
[KATTE](#)

KVÆG

Alt kvæg skal være øremærket og registreret i CHR-registret efter gældende regler.

Indsyning

Alle dyr skal synes af en dyrlæge ved ankomsten til skuet. Kun sunde dyr kan udstilles. Smitte-somme sygdomme som f.eks. vorter, skab, ringorm, klovbrandbylder eller digital dermatitis vil

medføre, at dyrene ikke får adgang til skuet.

Dyr må ikke tilføres skuet fra besætninger, hvor besætningsejer er vidende om, at der er smitsomme sygdomme som f.eks. salmonella, mycoplasma eller B-streptokokker. Dyr med kliniske tegn på paratuberkulose kan ikke tilføres skuet.

Hvis der bliver konstateret anmeldeligt smitsomme sygdomme i udstillerens besætning, efter at der er sendt dyr til skuet, skal dette straks meddeles til Fødevarestyrelsen og skuets ledelse.

Køer og kvier, der har kastet indenfor de sidste 14 dage forud for skuet, må ikke tilføres skuet.

Transport

Køer og kvier må ikke transporteres de sidste 30 dage af drægtighedsperioden. Kvæg anses ikke for transportegnet før 15 dage efter kælvning. Der må ikke transporteres kalve til dyrskuer, før de er 14 dage gamle.

Når der transporteres dyr fra forskellige besætninger på samme transport, bør de afhentes i rækkefølge efter smittestatus, så dyr fra besætninger med lav smitterisiko hentes først. Med hensyn til salmonella er det et lovkrav, at dyr fra besætninger i det lavprævalente område hentes først.

BVD, IBR, Leukose

Der kan ikke udstilles dyr fra besætninger, som Fødevarestyrelsen har sat under offentligt tilsyn.

Salmonella

Danmark er jf. gældende bekendtgørelse om salmonella hos kvæg opdelt i 2 områder (Figur 1) – lavprævalent område med lav forekomst af salmonellasmittede besætninger (markeret med grøn farve) omfattende øerne, det østlige Jylland samt Jylland nord for Limfjorden og et højprævalent område (markeret med rød farve) dækkende Himmerland samt hele den vestlige del af Jylland og Sydjylland. Der er særlige krav for besætninger fra det højprævalente område. Både i det lavprævalente og højprævalente område kan der afholdes dyrskuer med deltagelse af dyr fra begge områder. Grænsen mellem områderne kan ændres af Fødevarestyrelsen.

Nedenstående regler består både af regler i henhold til salmonellalovgivningen og regler vedtaget af dyrskuerne for at beskytte de deltagende besætninger bedst muligt.

Generelle regler for deltagelse i dyrskue

Besætninger, hvori dyret/dyrene er registreret og udstilles fra, skal have været i salmonellaniveau 1 i minimum 9 mdr. før dyrskuet.

Alle udstillede dyr skal have opholdt sig vedvarende i en Salmonella Dublin niveau 1-besætning de seneste 9 måneder før skuet.

Dyr kan efter deltagelse i dyrskue/individprøvning flyttes tilbage til oprindelsesbesætningen eller til en anden besætning beliggende i samme område som oprindelsesbesætningen

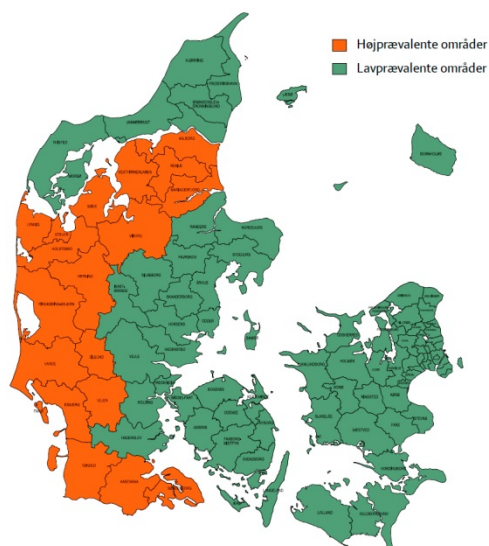
For besætninger fra det lavprævalente område:

Ingen yderligere krav.

For besætninger fra det højprævalente område:

Alle Salmonella Dublin niveaugivende prøver skal være udtaget indenfor 6 måneder før udstilling. For mælkeleverende besætninger skal tankmælksprøver være udtaget med mindst 3 ugers mellemrum, og **seneste prøve skal være udtaget højst 1 måned før flytning**. (Fremover foretages den nationale overvågning 4 gange årligt, så i nogle tilfælde vil det ikke være nødvendigt med supplerende prøver.) For ikke-mælkeleverende besætninger gælder, at antallet af prøver afhænger af besætningsstørrelsen (2 – 8 prøver). Dyr, der skal udstilles, kan indgå i stikprøven (se nedenfor). Slagteblodprøver kan indgå. Prøver af kalve <3 mdr. kan ikke indgå i stikprøven, der anvendes til at bekræfte besætningens status.

Dyret/dyrene, der skal tilføres dyrskuet, skal undersøges ved blodprøve for forekomst af salmonellaantistoffer. Blodprøverne skal være udtaget højst 6 måneder før dyrskuet. Hvis der ved blodprøverne findes dyr med positivt resultat (≥ 50 ODC%), sættes besætningen i niveau 2 og kan ikke udstille på dyrskuet.

Figur 1. Højprævalent og lavprævalent salmonellaområde. Detaljeret kort med kommuneangivelser kan ses på

<https://www.landbrugsinfo.dk/Kvaeg/Sundhed-og-dyrevelfaerd/Veterinaert-beredskab/Salmonella-Dublin/Sider/Salmonella-hoj-lav-prev-kort-m-kommunenavne.pdf>

Mycoplasma

Hvis der er konstateret mycoplasma i besætningen indenfor de seneste 6 måneder før skuet, og der i den forbindelse er fundet alvorlige symptomer på ledbetændelse, yverbetændelse og mellemørebetændelse, må der ikke udstilles dyr fra besætningen.

Mælkeleverende besætninger skal testes for mycoplasma efter følgende skema:

- Der skal udtages to tankmælksprøver med mindst 1 uges mellemrum indenfor 30 dage forud for dyrskuet. Begge prøver undersøges for bakterier med PCR og for antistoffer med ELISA.
- Alle analyseresultater skal være negative for at besætningen kan udstille på dyrskuet. D.v.s. Ct-værdien for PCR skal være højere end 37, og antistofværdien skal være lavere end 50 ODC%.

- Resultaterne skal være tilgængelige i Kvægdatabasen før dyrskuets

B-streptokokker

Der kan ikke udstilles lakterende dyr fra besætninger med B-streptokokker. Besætningen, hvori dyret er registreret og udstilles fra, skal have været fri for B-streptokokker i minimum 3 måneder, når dyret ankommer til dyrskuets.

Ovennævnte prøver, der udtages til analyse ved PCR for mycoplasma, undersøges også for b-streptokokker. Hvis prøverne er positive, d.v.s. Ct-værdien i en af prøverne er mindre end 40, må besætningen ikke udstille på dyrskuets.

7/30 dages reglen

7/30 dages reglen er en generel regel, der effektivt begrænser smittespredning med alvorlige smitsomme sygdomme mellem besætninger. Reglen betyder, at

- man ikke må flytte kvæg fra en besætning, før der er gået mindst 7 dage siden der sidst kom dyr ind i besætningen, og
- kvæg, som er flyttet til besætningen, ikke må fraflyttes besætningen igen, før der er gået mindst 30 dage.

Dyr, der deltager i dyrskuer, er undtaget fra den generelle 30 dages regel. Det betyder, at kvæg, som har deltaget i et dyrskue, kan flyttes til et andet dyrskue efter mindst 7 dage. Der kan altså udstilles på forskellige dyrskuer med 7 dages mellemrum under forudsætning af, at resten af sundhedsreglerne er opfyldt.

Udstationering

Besætningsejer er ansvarlig for at flokflytte dyret eller dyrene til skuets CHR. nr. med en kode 50 og hjemtage igen med en kode 51 i Dyreregistrering eller på besætningsblokken.

FÅR OG GEDER

Alle får og geder skal være øremærket og registreret efter gældende regler.

7/30 dages reglen

7/30 dages reglen er en generel regel, der effektivt begrænser smittespredning med alvorlige smitsomme sygdomme mellem besætninger. Reglen betyder, at

- man ikke må flytte får eller geder fra en besætning, før der er gået mindst 7 dage siden der sidst kom dyr ind i besætningen, og
- får og geder, som er flyttet til besætningen, ikke må fraflyttes besætningen igen, før der er gået mindst 30 dage.

Dyr, der deltager i dyrskuer, er undtaget fra den generelle 30 dages regel. Det betyder, at får og geder, som har deltaget i et dyrskue, kan flyttes til et andet dyrskue efter mindst 7 dage. Der kan altså udstilles på forskellige dyrskuer med 7 dages mellemrum under forudsætning af, at resten af sundhedsreglerne er opfyldt.

Får og geder skal møde med gyldigt sundhedsdokument.

Udstationering

Besætningsejer skal udstationere dyret til skuets CHR. nr. med en kode 50 og hjemtage det igen med en kode 51 i Dyreregistrering eller på besætningsblokken.

Importerede dyr:

- Import af dyr skal ske i overensstemmelse med officielle regler og Sundhedsprogrammet for Får og Geder
- Dyret/dyrene skal derfor mindst være importeret 12/15 måneder før skuets afholdelse.
- Er der importeret dyr til besætningen inden 12 måneder før skuet, kan der ikke udstilles dyr
- Besætninger, der har købt fra importbesætninger, er under samme regler.

Maedi

Der må kun udstilles dyr fra besætninger, der har M3-status. Gyldig M3 attest medbringes og forevises ved indsyning.

Scrapie

Der er ingen særlige krav, dvs. alle besætninger må udstille dyr (jf. EU-forordning 630/2013). Dette indebærer, at besætninger, som ønsker at eksportere via blå øremærker (DAKA), ikke kan deltage.

Salmonella

Hvis du også har kvæg i din besætning, skal den have været i salmonellaniveau 1 i min. 9 mdr.

Skab og lus

Dyr med lus eller skab vil blive afvist.

Drægtighed/kastning

Får/geder, som påregnes at skulle læmme inden for 15 dage før dyrskuet, må ikke transporteres, og får/geder, der har kastet inden for de sidste 21 dage forud for dyrskuet, må ikke deltage.

Smitsomme sygdomme

Dyr fra besætninger med følgende sygdomme kan ikke udstilles: Orf, ondartet klovsyge, andre klovspalte infektioner, skab, smitsom øjenbetændelse og byldesyge.

Får/geder fra besætninger, hvori der har været udbrud af smitsomme sygdomme inden for de sidste 14 dage forud for dyrskuet, må ikke deltage. Hvis denne regel overtrædes, kan besætningsejeren drages til ansvar.

Ejererklæring vedrørende sundhed i besætningen skal udfyldes og forevises ved indsyning.

Klovsyge

For at udstille får og geder på Landsskuet skal besætningen være testet fri for klovsyge, og ejererklæring vedrørende det frivillige klovsyge-sundhedsprogram skal medbringes.

Prøverne er gældende i 3 år, (hvis kravet om testgyldighed overholdes) på udstillingstidspunktet.

Det anbefales desuden, at får og geder ikke fremvises på eller krydser arealer på dyrskuet, hvor der også færdes kvæg for at mindske en eventuel smitterisiko herfra.

BEMÆRK! Der kan være forskel på regler og krav til test for klovsyge på de forskellige dyrskuer.

HESTE

Heste skal medbringe deres hestepas. Fra 1. januar 2012 skal alle heste have et hestepas, som skal følge hesten under transport. Føl skal chipmærkes og have pas, senest når de er 6 mdr. eller ved udgangen af fødselsåret, alt efter hvilken dato, der er senest.

Det anbefales, at alle heste vaccineres mod influenza. Bemærk Roskilde Dyrskue kræver at alle heste, der tilføres skuet er vaccineret mod influenza.

Hopper, der påregnes at skulle føle inden for 34 dage eller har folet indenfor de seneste 7 dage, anses ikke for transportegnede. Føl må ikke transporteres, før navlen er fuldstændig helet. (jf. Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter m.v.).

Heraf følger, at hopper og føl omfattet af ovenstående ikke kan udstilles.

Det anbefales, at føllene er mindst 14 dage gamle ved skuets start.

Heste med åbne, blødende eller væskende sår og heste med skab eller tegn på skab vil blive afvist.

KANINER

Dyrene skal være forsynet med tydelig identifikation, d.v.s. kuldmærke i venstre øre med mindst 3 cifre og avlernummer i højre øre.

Dyrene skal være ledsaget af ejererklæring udstedt af Danmarks Kaninavlerforening (DK).

FJERKRÆ

- Fjerkræ skal være mærket, så deres oprindelse og identitet entydigt kan fastslås (fast fodring)
- Arrangøren af skuet skal føre optegnelser over det tilførte fjerkræ med angivelse af ejers fulde navn og adresse
- Duer skal være vaccineret mod Newcastle disease/paramyxovirusinfektion. Vaccinationen skal foretages med inaktiveret Paramyxovirus-vaccine. Fjerkræ, der ikke er vaccineret tidligere, basisvaccineres med 2 injektioner med 4 ugers mellemrum. For ungers vedkommende første gang tidligst ved 6-ugers alderen. Revaccination foretages én gang årligt. Vaccination skal være udført senest 8 dage før udstilling (BEK. nr. 1273 af 31.10.07).
- Fjerkræ skal være ledsaget af en gyldig vaccinationsattest.

Arrangøren af skuet skal, såfremt der er sket salg og anden omsætning på skuet, føre optegnelse over købers og sælgers navn og adresse.

KATTE

Ved ankomsten til dyrskuet sker indtjekning, evt. kontrol af stamtavle (hvis det ikke er en huskat uden stamtavle), kontrol af vaccinationsattest samt dyrlægekontrol. Stamtavler og vaccinationsattester skal forevises. Bemærk at killinger/kuld skal være minimum 3 måneder for at kunne deltage. Drægtige og diegivende katte må ikke udstilles.

Vaccination/revaccination mod kattesyge og katteinfluenza skal være foretaget senest 15 dage før udstillingen og må ikke være ældre end den af dyrlægen fastsatte dato for revaccination.

Alle katte fra samme ejer vil blive afvist, hvis der findes tegn på følgende:

Lopper/loppeekskremitter, ringorm eller andre parasitter, smitsomme sygdomme (snue, be-

tændte øjne m.m.) eller kritisabel sundhedstilstand. Hvis vagthavende dyrlæge under dyrskuet finder tegn på, at en kat er syg, skal pågældende kat sammen med alle andre katte, der tilhører samme udstiller, straks hjemsendes.